

KOŠICKÉ NOVINY (1926 – 1928) (ČESKÉ NOVINY ZE SLOVENSKA A PODKARPATSKÉ RUSI)¹

Ján DŽUJKO

na 4 – 8 stranách. Výtlačok novín stál 80 hal. a ročné predplatné bolo 30 Kč. Zodpovedným redaktorom, majiteľom i vydavateľom bol stavebný inžinier Bedřich Minařů. Pôsobil v meste ako majiteľ technickej kancelárie, ťažby štrkov, travertínových lomov a závodu na opracovanie travertínu a mramoru. Nielen vo vlastných novinách, ale i v ďalších periodikách preto publikoval príspevky zaoberajúce sa problematikou stavebného rozvoja Košíc.

Noviny v úvodnom čísle naznačili svoje poslanie. Pripomenuli, že Česi na Slovensku po roku 1918 pomáhali Slovákom na východe krajiny brániť ich národné záujmy a šíriť ideu československej štátnosti. Rozvíjajúci sa politický život, množstvo politických strán však prispeli k tomu, že sa na túto pomoc zabudlo. Zároveň poukázali na negatívnu stránku politiky, v rámci ktorej dominovala túžba po moci, bez ohľadu na potreby spoločnosti. Zdôraznili, že nebudú periodikom podporovaným vládou a odsúdili tiež politické straníctvo a šovinizmus. Už v decembri 1926 si však týždenník zmenil názov z pôvodného Košické noviny na České noviny ze Slovenska a Podkarpatské Rusi s podtitulom Týdenník obrodného hnutí kulturně politického a volné diskuse. Dôvodom tejto zmeny bola podľa redakcie skutočnosť, že jej snaha objektívne písať o slovenských politických

V medzivojnovom období vychádzalo na východnom Slovensku mnoho zaujímavých periodík adresovaných rôznym skupinám čitateľov, ktorí boli rozličnej politickej, konfesionalnej či národnostnej orientácie.

Dňa 6. apríla 1926 vyšli v Košiciach Košické noviny (1926 – 1928) ako orgán politicky reformného hnutia československej inteligencie. Boli písané v slovenskom a českom jazyku. Tlačili sa týždenne v Slovenskej kníhtlačiarňi

1 Príspevok vznikol v rámci projektu APVV-19-0058 *Multietnicita a multikonfesionalita a ich vplyv na spoločenský, politický a kultúrny vývoj okrajových oblastí v prvej polovici 20. storočia (na príklade východného Slovenska a Podkarpatskej Rusi)*.

a národnostných problémoch sa stretla s nepochopením zo strany verejnosti. Preto sa rozhodla, že so zmeneným názvom chce prispieť k riešeniu vzájomného pomeru Čechov a Slovákov. Osloviť chcela predovšetkým slovenských čitateľov, ktorých však medzi abonentmi periodika bolo veľmi málo. K tomu, že vydávala české noviny sa priznala hrdo a otvorene. Chcela prispieť k riešeniu československej vzájomnosti, brániť slovenské záujmy a bojovať voči slovenským a českým separatistickým snahám. Na periférii jej záujmu neostávali ani kultúrne, hospodárske a sociálne problémy, ktoré sa týkali východného Slovenska a Podkarpatskej Rusi.

Obsah periodika naznačovali rubriky, ktoré sa postupne v časopise sformovali: Divadlo, Drobničky, Kulturní, Kultura, Malý oznamovateľ, Politický prehľad, Podkarpatská Rus, Poslední správy, Rozmanitosti, Sokolská hlídka, Sportovní správy a Turistika. Časopis mal aj nesamostatnú prílohu s názvom Literární a kulturní příloha.

České noviny ze Slovenska a Podkarpatské Rusi prestali vychádzať 21. decembra 1928. V článku na rozlúčku sa poďakovali svojim čitateľom, poukázali na svoju nezištnú prácu a dúfali, že čoskoro vyjde nové, podobne zamerané periodikum, ktoré si budú môcť abonentí predplatiť.

Použitá literatúra:

- DŽUJKO, Ján. Prehľad po slovensky písaných novín a časopisov vychádzajúcich na východnom Slovensku v rokoch 1919 – 1938. In *Annales historici presovienses*, roč. 8, 2008, s. 138 – 154. ISSN 1336-7528.
- KIPSOVÁ, Mária a kol. *Bibliografia slovenských inorečových novín a časopisov z rokov 1919 – 1938*. Martin : Matica slovenská, 1968. 1074 s.
- Košické noviny, České noviny ze Slovenska a Podkarpatské Rusi (1926 – 1928) *Slovenský biografický slovník IV. M – Q*. Martin : Matica slovenská, 1990. 562 s.